

รายงานการฝึกอบรม
โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา
(พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

ณ โรงแรมอเล็กซานเดอร์ กรุงเทพมหานคร

เนื้อหาการฝึกอบรม

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

บทบาทภารกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศเรื่อยมาที่ส่งผลผลักดันให้หมู่บ้านร่างเร็วขึ้น ชุมชนแตก สลายมากขึ้น กลายเป็นคนเมือง เป็นคนของรัฐและเป็นข้าราชการ ดังนั้น หนทางแก้ปัญหาดังกล่าวคือการกระทำ ที่ต้องกลับหัวกลับหางกับการพัฒนาในปัจจุบัน โดยจะต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นสำคัญ และกระจายอำนาจที่เป็นจริงแก่ประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิตและการพัฒนาของชุมชน คำว่า “การกระจายอำนาจ” (Decentralization) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของอำนาจและการควบคุมจาก ศูนย์กลางไปยังส่วนปลาย เป็นการปรับเปลี่ยนอำนาจและความรับผิดชอบจากส่วนกลางไปยังกลุ่มวิชาชีพใน ชุมชน

ในทางการศึกษา “การกระจายอำนาจทางการบริหารและการจัดการศึกษา” หมายถึง การถ่ายโอน อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วน ต่าง ๆ ขององค์กรโดย ให้ทุกส่วนขององค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การบริหารและกระบวนการทางกฎหมายที่จะมอบอำนาจขั้นต้น และความรับผิดชอบให้แก่ท้องถิ่นในการตัดสินใจเกี่ยวกับ การบริหารสถานศึกษาทั้ง ๔ โครงสร้างงานสถานศึกษา ตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษาและชุมชนมี อิสระในการบริหารจัดการศึกษา

การกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษาสู่ท้องถิ่น มีเป้าหมายหลักในการมุ่งลดบทบาทของรัฐใน ส่วนกลางให้เหลือแต่ภารกิจหลักที่ต้องทำเท่าที่จำเป็น และเพิ่มบทบาทให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้า ดำเนินการแทน โดยให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๒ ได้กำหนดว่าการบริหารและการจัด การศึกษาของรัฐแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือระดับกระทรวง ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ระดับสถานศึกษา (วารสารเส้นทางปฏิรูปการศึกษาไทย .(๒๕๔๒).ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓) ดังนั้นความสัมพันธ์ ของส่วนกลาง(กระทรวง) กับส่วนภูมิภาค(เขตพื้นที่การศึกษา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สถานศึกษา)จะแบ่ง บทบาทและหน้าที่ในการดำเนินงานทางการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ดังนี้

กระทรวง(ส่วนกลาง)มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับทุกประเภทกำหนดนโยบายแผน ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาสนับสนุนตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา รับแนวทางในการกระจายอำนาจด้านการบริหารการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล การบริหารงานทั่วไป

องค์กรบริหารการปกครองท้องถิ่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาทุกระดับตามความพร้อม เพื่อให้สถานศึกษา ได้จัดการศึกษาตรงความเหมาะสม และความต้องการของผู้เรียน

นโยบายการศึกษาของชาติแผนการศึกษาแห่งชาติข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาการศึกษา

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๙ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการ
รับการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการ
หรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้
ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วย
ตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา ๘๐ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

๑) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย
ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน
รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะ
ยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

๒) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สุขภาพที่
ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมี
ประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข โดย
ผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครองตาม
กฎหมาย

๓) พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับ
ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของ
ชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก
รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กร
ทางศาสนา และเอกชนจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียม
และสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปะวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการ
ศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

๖) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึก และเผยแพร่
ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์กรบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการ
บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

(๔) การจัดการศึกษา
มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการ
สาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๖) การจัดการศึกษา
๓. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๑องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัด
การศึกษาในระดับระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น

มาตรา ๔๒ ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุน การจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๕

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกได้ ๒ ระดับ ดังนี้

๑. แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ เป็นผู้จัดทำ) ประกอบด้วย แผนพัฒนาการศึกษา (ห้วงระยะของแผนพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่น)

๒. แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา (สถานศึกษา (โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) เป็นผู้จัดทำ) ประกอบด้วย แผนพัฒนาการศึกษา (ห้วงระยะของแผนพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่น) และแผนปฏิบัติการประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑ หลังจากที่ได้พัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการอนุมัติและประกาศใช้แล้ว สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ และสถานศึกษานำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปเป็นกรอบกลยุทธ์ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ และสถานศึกษาแล้วแต่กรณี

๒ สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในส่วนที่เป็นเนื้องานที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ ในขณะที่สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๓ สถานศึกษาจัดส่งแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้ว ให้สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ

๔ สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ ดำเนินการบูรณาการแผนพัฒนาการศึกษาในส่วนเนื้องานที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งให้เป็นร่างแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕ สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ เสนอร่างแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คณะกรรมการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๖ สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษาฯ เสนอแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำแผน

- ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยศึกษาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาประเทศมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน
- นโยบายการพัฒนาประเทศตามนโยบายรัฐบาลสรุปภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศที่กล่าวมาข้างต้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งสรุปว่าในฐานะที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นสถานศึกษาจะต้องทำอะไรบ้าง ถึงจะช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศดังกล่าว
- นโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอกล่าวสรุปคร่าวๆ เกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้ เพื่อให้ทราบภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอว่าเป็นอย่างไร ซึ่งอาจกล่าวแยกเป็นรายประเด็นหรือจะกล่าวโดยรวมในลักษณะบูรณาการก็ได้
- ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดกล่าวถึงทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยศึกษาจากแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนากลุ่มจังหวัดมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน
- ทิศทางการพัฒนาจังหวัดกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาจังหวัด โดยศึกษาจากแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาจังหวัดมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน
- ทิศทางการพัฒนาอำเภอกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาอำเภอ โดยศึกษาจากแผนพัฒนาอำเภอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาอำเภอมมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน
สรุปภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอที่กล่าวมาข้างต้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งสรุปว่าในฐานะที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาจะต้องทำอะไรบ้างถึงจะช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดจังหวัดและอำเภอดังกล่าว
- นโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นกล่าวสรุปคร่าวๆ เกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยศึกษาจากแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อจะได้ทราบว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมีนโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน ซึ่งอาจกล่าวแยกเป็นรายประเด็นหรือจะกล่าวโดยรวมในลักษณะบูรณาการก็ได้
- นโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษากล่าวสรุปคร่าวๆ เกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้
- นโยบายการศึกษาของชาติกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยศึกษาจากแผนการศึกษาแห่งชาติของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และนโยบายการศึกษาของรัฐบาล เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาการศึกษาของชาติมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน
- นโยบายการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมทั้งประเทศ โดยศึกษาจากแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำขึ้นจากการระดมสมองผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาการศึกษาของชาติมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน
- มาตรฐานการศึกษากล่าวถึงสถานการณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาว่า ขณะนี้สถานศึกษาได้ผ่านหรือไม่ผ่านมาตรฐานการศึกษาใดบ้าง ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบว่าสถานศึกษาควรจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ผ่านมาตรฐานการศึกษาทุกมาตรฐานการศึกษาสรุปเปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานการศึกษาต่างๆ ที่กำหนด กับ ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาต่างๆ ของโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจะได้ทราบ

ถึงสถานการณ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่าผ่านและไม่ผ่านมาตรฐานใดบ้าง พร้อมทั้งสรุปว่าโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องทำอะไรบ้าง ถึงจะทำให้ผ่านมาตรฐานต่างๆ เหล่านั้น

- ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมากล่าวถึงผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมาได้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์มาก - น้อยเพียงใด และในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับต่อไป ควรที่จะดำเนินการอย่างไร
- ปัญหาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไข และความต้องการของประชาชน/ชุมชน ในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษากล่าวถึงรายละเอียดแยกเป็นประเด็น ดังต่อไปนี้
- ปัญหาต่างๆ ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไข ซึ่งจะได้มาจากการสำรวจหรือ รับทราบมาจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา
- ความต้องการของสถานศึกษา ประชาชน/ชุมชนในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของสถานศึกษาสรุปประเด็นปัญหาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไข และความต้องการของประชาชน/ชุมชน ในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่าโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องทำอะไรบ้างที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการสนองตอบความต้องการของประชาชน/ชุมชนในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

กำหนดวิสัยทัศน์

หลังจากที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของข้อมูล ที่เก็บรวบรวมมาได้ และทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะได้วิสัยทัศน์ที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จที่เป็นจริงได้ ควรใช้ตัวใหญ่ และตัวหนา เพื่อเน้นให้มีความ ชัดเจนวิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง สภาพการณ์ที่เราปรารถนาให้เกิดขึ้นในอนาคต (ต้องการเป็นอะไร) วิสัยทัศน์ที่ดี มีลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นข้อความที่เข้าใจง่าย แสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายและทิศทาง
๒. เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง
๓. สร้างแรงบันดาลใจ (ท้าทาย เร้าใจ)
๔. สอดคล้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม
๕. วัดผลสำเร็จได้
๖. มีความเป็นไปได้ในการบรรลุถึง ภายในระยะเวลาที่กำหนด

กำหนดพันธกิจ

หลังจากที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของข้อมูล ที่เก็บรวบรวมมาได้ และทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะได้พันธกิจ ซึ่งโดยปกติจะนำเอาประเด็นการพัฒนาขั้นที่ดูว่าถนัดจากวิสัยทัศน์ไปเขียนเป็นพันธกิจ (พันธกิจ หมายถึง ขอบเขตของบทบาทหน้าที่หลักที่จำเป็นต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ ต้องทำอะไรถึงจะบรรลุ วิสัยทัศน์)

กำหนดเป้าประสงค์

หลังจากทราบวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้จริงแล้ว โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องพิจารณากำหนดเป้าประสงค์หรือภาพความสำเร็จของวิสัยทัศน์ แต่เนื่องจากเป้าประสงค์เป็นภาพสะท้อนถึงความสำเร็จของวิสัยทัศน์ โดยปกติจะพิจารณากำหนดเป้าประสงค์จากภาพความสำเร็จของแต่ละพันธกิจ แต่ถ้าหากภาพยังไม่ชัดเจนก็อาจกำหนด เป้าประสงค์จากภาพความสำเร็จของแต่ละยุทธศาสตร์ได้ เป้าประสงค์ (Goal) หมายถึง การระบุสภาพที่ต้องการให้สำเร็จ (ทำให้เกิดอะไร ถึงจะบรรลุวิสัยทัศน์) เป้าประสงค์จึงเป็นการระบุสภาพความสำเร็จของวิสัยทัศน์ ในการกำหนดเป้าประสงค์จะต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานด้วย ดังนั้น แต่ละเป้าประสงค์จึงมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละเป้าประสงค์ ซึ่งในแต่ละเป้าประสงค์อาจมีตัวชี้วัดความสำเร็จมากกว่า ๑ ตัวชี้วัดก็ได้

กำหนดยุทธศาสตร์

หมายถึง วิธีทางหรือข้อกำหนดที่องค์กรควรปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดภายใต้ข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมภายนอก และขีดความสามารถขององค์กร (ทำอย่างไรถึงจะบรรลุวิสัยทัศน์) โดยปกติยุทธศาสตร์สามารถเขียนจากประเด็นการพัฒนาขั้นที่ต่ำถัดจากพันธกิจกลยุทธ์ หมายถึง วิธีการของแต่ละยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ (ทำโดยวิธีใดถึงจะบรรลุวิสัยทัศน์) โดยปกติกลยุทธ์สามารถเขียนจากประเด็นการพัฒนา ประเด็นความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จัดทำโครงการประกอบแผน

กำหนดวิธีการประเมินแผนฯ

วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

การปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๖๒

เงินรายได้ของสถานศึกษา ประกอบด้วย

๑. เงินที่ได้จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณ ให้สถานศึกษา
๒. เงินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษา ทั้งนี้ หากเป็นการอุทิศให้แบบมีเงื่อนไขต้องได้รับความเห็นชอบจาก

คณะกรรมการก่อน

๓. เงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น
๔. เงินที่ได้จากการเรียกเก็บเป็นค่าบำรุงการศึกษาหรือค่าเรียนนอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาขั้น

พื้นฐาน ตามแนวทางที่อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

๕. เงินที่ได้จากการรับจ้าง การแสดง หรือกิจกรรม หรือจากการจำหน่ายสิ่งของ

๖. เงินที่ได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

๗. ดอกผลที่เกิดจากเงินรายได้สถานศึกษา

๘. รายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้เป็นรายได้ของสถานศึกษา

รายการของสถานศึกษา ประกอบด้วย

๑. ค่าใช้จ่ายตามรายการหรือวัตถุประสงค์ที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐ
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาสำหรับผู้เรียนโดยตรงและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปสำหรับสถานศึกษา ซึ่งมีรายการค่าใช้จ่ายเป็นไปตามแนวทางที่อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา
๔. ค่าใช้จ่ายในการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษา
๕. ค่าใช้จ่ายในการนำผู้เรียนไปร่วมกิจกรรม การแข่งขันกีฬา หรือการแข่งขันทักษะทางการศึกษา ภายในและต่างประเทศ
๖. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือการส่งบุคลากรของสถานศึกษาไปเข้ารับการฝึกอบรม
๗. ค่าวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่เป็นสื่อหรืออุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
๘. ค่าวัสดุหรือครุภัณฑ์สำนักงานของสถานศึกษา
๙. ค่าจ้างเหมาบริการงานการสอน งานทำความสะอาด งานรักษาความปลอดภัย พาหนะรับส่งนักเรียนตามความจำเป็นที่ต้องจัดให้มี
๑๐. ค่าสอนพิเศษและค่าสอนเกินภาระงานสอนในสถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าสอนเกินภาระงานสอนในสถานศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา
๑๑. ค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ไม่เกินสองครั้งต่อภาคเรียน
๑๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดหา ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาวัสดุหรือครุภัณฑ์สำนักงานและอาคารสถานที่กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
๑๓. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดหา ปรับปรุง ซ่อมแซมหรือพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ
๑๔. ค่าใช้จ่ายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสั่งการกำหนดให้เป็นรายการของสถานศึกษาได้เฉพาะรายการที่กฎหมาย ระเบียบ หนังสือกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้เป็นรายการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น
๑๕. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องตาม (๑) - (๑๔) หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่มีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือของกระทรวงมหาดไทยกำหนด

การบริหารรายได้ รายจ่าย และการพัสดุของสถานศึกษา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นค่าอาหารกลางวันเงินรายหัวนักเรียน และเงินพัฒนาการจัดการศึกษา และเงินอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สถานศึกษา ให้ตั้งงบประมาณโดยตราเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ไว้ในงบดำเนินงาน หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุรายการค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา เว้นแต่กรณีที่มีการกำหนดให้งบประมาณรายจ่ายนั้นไม่ต้องตราเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง

เมื่อข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งประกาศใช้แล้ว ให้เบิกจ่ายเพื่อโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสถานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เงินรายได้ที่สถานศึกษาได้รับให้ใช้จ่ายตามกิจการของสถานศึกษา ให้จัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้

หัวหน้าสถานศึกษาประกาศใช้แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา

ในกรณีที่สถานศึกษามีรายได้ไม่เพียงพอและมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงิน ผู้บริหารท้องถิ่นอาจอนุมัติให้ใช้จ่ายจากเงินรายได้สะสมได้ตามความจำเป็น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการใช้จ่ายจากเงินรายได้สะสมตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้เฉพาะกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการผู้เรียน หรือกิจการที่เพิ่มพูนรายได้ของสถานศึกษา หรือกิจการที่จัดทำเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้เรียน ต้องเกิดประโยชน์กับผู้เรียนโดยตรง และต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาของสถานศึกษา ทั้งนี้ การใช้จ่ายจากเงินรายได้สะสมของสถานศึกษา ให้จัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินของสถานศึกษา

สถานศึกษาให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยอนุโลม รูปแบบฎีกาเบิกจ่ายเงินของสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

การอนุมัติฎีกาเบิกจ่ายเงินที่จ่ายจากเงินรายได้หรือเงินรายได้สะสมของสถานศึกษาให้มอบหมายเจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดทำฎีกาเบิกเงิน กำหนดและควบคุมเลขที่ฎีกา เสนอให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหน่วยงานคลังเป็นผู้ตรวจฎีกาก่อนเสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ

การส่งจ่ายเงินจากธนาคารที่สถานศึกษาได้ฝากเงินไว้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งหัวหน้าสถานศึกษาและข้าราชการครู หรือพนักงานครูอย่างน้อยสองคน เป็นผู้มีอำนาจลงนามส่งจ่ายเงินนั้นในกรณีสถานศึกษาไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งครู ผู้บริหารท้องถิ่นอาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการแทน โดยคำนึงถึงระดับตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสำคัญ ในกรณีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้หัวหน้าหน่วยงานคลังกับข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอย่างน้อยสองคนที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจลงนามส่งจ่ายเงินฝากธนาคาร

สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ประกอบด้วย

๑. ค่าเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์สำหรับผู้เรียนในการฝึกกีฬา ฝึกงาน ฝึกปฏิบัติการหรือการแข่งขัน
๒. ค่าวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับจัดที่พักอาศัยให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา
๓. ค่าประกันอุบัติเหตุผู้เรียน
๔. ค่าจ้างเหมาบริการซักล้างเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็น
๕. ค่าอาหารประจำวัน
๖. ค่าอาหารเสริมเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็น
๗. ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน